

S. CORON:

ZAKLJUČCI MEĐUNARODNE GRAVIMETRIJSKE KOMISIJE

7—11. rujna 1970.

ZAKLJUČAK br. 1.

Međunarodna Gravimetrijska Komisija preporuča da se apsolutne vrijednosti ubrzanja sile teže, s najvećom mogućom točnošću (nekoliko ugala), pripreme kao referentna osnovica za geodetske i geofizičke probleme koji se odnose na promjene fizičkih uvjeta Zemlje (sekularne promjene ubrzanja sile teže, srednja razina mora, deformacije kore....).

ZAKLJUČAK br. 2.

Međunarodna Gravimetrijska Komisija preporuča da se u predočivanju anomalije ubrzanja sile teže, sve korisne obavijesti o mjerenjima i redukcijama, objavljuju u bilo kojem obliku jasno izraze i navede formula za normalnu vrijednost ubrzanja sile teže.

ZAKLJUČAK br. 3.

Međunarodna Gravimetrijska Komisija usvajajući preporuku Zasedanja U.G.G.I. (1967), koja se odnosi na upotrebu instrumenata različitih svojstava a iste točnosti za, određivanje osnovice za kalibraciju, želi da se apsolutna mjerenja ubrzanja sile teže na osnovici za kalibraciju Argentine, obave prenosnim priborom Dr. Fallera, na tačkama Tucuman, Bahia-Blanca i Ushuaia.

Tucuman	—27°	978.910
Bahia-Blanca	—35°	980.070
Ushuaia	—55°	981.610

ZAKLJUČAK br. 4.

Međunarodna Gravimetrijska Komisija priznaje važnu ulogu Međunarodnog Gravimetrijskog biroa (B.G.I.) u prikupljanju, analizi i razdiobi podataka ubrzanja sile teže, za korist svih organizacija učesnika posebno u objavljanju i čuvanju svih pojedinosti F.O.W.G.N. (First Order World Gravity Net — Svjetska Gravimetrijska mreža I reda) i želi da B.G.I. nastavi aktivno svoj zadatak informatora osobito posredstvom »Bulletin D'Information« održavajući ažurno karte gravimetrijskog mjerenja na moru i stanje različitih karata srednjih anomalija ubrzanja sile teže.

ZAKLJUČAK br. 5.

Međunarodna Gravimetrijska Komisija priznaje važnost srednjih anomalija ubrzanja sile teže za svjetska proučavanja i prednost posjedovanja jedinstvenog sistema »blokova« čije dimenzije će biti najpogodnije za to proučavanja, i

preporučuje formiranje posebne radne grupe u okviru G.G.I. (Commission gravimetrije internationale — Međunarodna Gravimetrijska komisija) za poručavanje najpogodnijih dimenzija tih »blokova« koja će nastojati podstrijeti, ako bude moguće, određeni prijedlog sastanku U.G.G.I. u Moskvi 1971. godine.

Preveo: S Klak

SAVETOVANJE O ODRŽAVANJU PREMERA I KATASTRA ZEMLJIŠTA

(Ohrid 22.—24. IV 1971)

Savez geodetskih inženjera i geodeta Jugoslavije organizovao je opštejugoslovensko Savetovanje o održavanju premera i katastra zemljišta, u prisustvu oko 700 učesnika iz cele zemlje, od 22. do 24. aprila 1971. godine u Ohridu.

Razmatrajući rezultate, mišljenja i predloge u odnosu na problematiku održavanja premera i katastra zemljišta u našoj zemlji Savetovanje je konstatovalo da postoje značajni problemi u ovoj oblasti geodetske delatnosti o kojima je moguće i neophodno u celini zauzeti određene stavove i preduzeti mere za njihovo rešavanje.

U vezu sa tim usvojeni su

ZAKLJUČCI

O AKTIVNOSTIMA I MERAMA U VEZI ODRŽAVANJA PREMERA I KATASTRA ZEMLJIŠTA

I

Konstatuje se da su opštinske skupštine i njihovi organi za geodetske poslove, učinili značajne napore naročito u poslednjim godinama u oblasti održavanja premera i katastra zemljišta.

Međutim, stanje geodetskih planova i katastarskih operata, bilo zbog dotrajalosti ili što godinama nisu sprovedene nastale promene, je takvo da su u nekim opštinama postali neupotrebljivi ili će uskoro doći u takvo stanje. Zbog toga je potrebno preduzeti odgovarajuće mere, pri čemu je neophodno:

a) — dotrajale geodetske planove i delove operata zameniti novim, i

b) — pripremiti program radova po kojima će se vršiti usaglašavanje na licu mesta registrovanog stanja na geodetskim planovima i katastarskim operatima sa stvarnim stanjem na terenu.

Radi izvršenja ovih zadataka je potrebno da se izvrše određene organizacione pripreme i obezbede potrebna sredstva. U tom cilju opštinski organi uprave nadležni za geodetske poslove treba da za svoje opštinske skupštine pripreme odgovarajuće informacije sa predlogom mera koje treba da usvoje opštinske skupštine.

II

Intenzivna stambena izgradnja na područjima gde je izvršena nacionalizacija građevinskog zemljišta i najamnih zgrada i urbanističko regulisanje gradskih i drugih područja imaju za posledicu znatno pojačan obim promena u pogledu nepokretnosti. To ne samo što dovodi do izbiljnog neslaganja stanja na planovima i operatima sa stanjem na terenu, već predstavlja veliku prepreku za pravilno korišćenje podataka premera i katastra zemljišta u svrhe za koje su namenjeni. Pri ovome treba voditi računa o tome da se poštuju drugi propisi koji regulišu ovu materiju, ali istovremeno treba tražiti odgovarajuća rešenja za usaglašavanje stanja na terenu sa stanjem na planovima i katastarskom operatu.

III

Čuvanje belega stalnih geodetskih tačaka kao osnovi za izvršenje i održavanje premera ne posvećuje se dovoljno pažnja, pa je neophodno da se preduzmu mere za efikasno čuvanje i sistematsko održavanje trigonometrijske i nivelmanske mreže.

Na osnovu stanja mreža, potreba i drugih faktora na pojedinim područjima potrebno je da nadležni organi donesu dugoročne programe za obnovu geodetskih mreža i osnove za premer i održavanje.

IV

Sve je češća pojava da nedostatak kvalitetnih geodetskih podloga za gradska i druga naselja onemogućava ili znatno usporavo rad na izradi detaljnih urbanističkih planova. Kako izrada geodetskih podloga za ova područja zahteva duže vreme, pošto se po pravilu, radi o obnovi premera neophodno je da zainteresovane opštinske skupštine blagovremeno programiraju rad na usaglašavanju postojećih geodetskih podloga sa faktičkim stanjem na terenu, odnosno izradom novih.

Izvršenje ovih radova nije u okviru redovne delatnosti opštinskih organa za geodetske poslove, te iste treba ustupiti geodetskim radnim organizacijama osnovanim za izvršenje premera zemljišta.

V

Donošenjem propisa o obaveznom vođenju katastra podzemnih instalacija i objekata postignut je veliki napredak u obezbeđivanju što pravilnijeg korišćenja prostora pod zemljom a u vezi s tim i u ostvarivanju znatnih ušteda pri eksploataciji i održavanju podzemnih instalacija i objekata.

Konstatovano je da se na ovom zadatku geodetske službe u opštinama malo radi, a svako zanemarivanje ili odugovlačenje uvođenja katastra ove vrste, naročito u većim gradovima i industrijskim centrima dovešće do toga da će za ovaj rad biti potrebno ulaganje znatnih sredstava. Zbog toga je potrebno da se služba osposobi za izvršenje ovog zadatka i što pre pristupi izradi katastra podzemnih instalacija i objekata.

VI

Iako je postojećim pozitivnim propisima regulisano da u opštinama treba da postoje opštinski organi za geodetske poslove kao posebni organi, činjenica je da se opštinske skupštine ne pridržavaju svugde ove zakonske obaveze. Stanje je takvo da se status ovih organa kreće od posebnog i samostalnog organa i organizacije u SR Hrvatskoj, što odgovara interesima službe,

do referata za geodetske poslove u nekom od samostalnih organa opštinske uprave, što za pravilno funkcionisanje službe uopšte ne odgovara.

Odatle proističe da se kod opštinskih skupština, tamo gde služba nije pravilno organizovana, uporno nastoji i ukaže nadležnim faktorima, da ovoj službi, s obzirom na njenu specifičnost, značaj i obim poslova, treba dati status posebnog i samostalnog organa odnosno organizacije od opšteg interesa opštine.

VII

Stanje kadrova u opštinskim organima nadležnim za geodetske poslove ne odgovara potrebama u svim republikama i pokrajinama i to kako u odnosu na njihov broj, tako i na kvalifikacionu strukturu. U poslednje vreme čine se određeni naponi da se izvrši poboljšanje strukture geodetskog stručnog kadra dovođenjem stručnjaka sa visokom i višom spremom. Pitanju povećanja broja i kvalifikacione strukture kadra neprekidno treba posvetiti što veću pažnju i u buduće.

Da bi se obezbedio veći priliv kadrova sa visokom i višom spremom u opštinskim organima nadležnim za geodetske poslove, potrebno je stalno nastojanje nadležnih geodetskih organa opštine kod opštinskih skupština da sistematizacijom radnih mesta obezbede potreban broj mesta za geodetske kadrove, a posebno sa visokom i višom spremom, kao i da se tim kadrovima obezbede odgovarajući uslovi za rad, što do sada nije uvek bio slučaj.

VIII

Za izvršenje tekućih i zaostalih zadataka geodetske službe, opštine treba da redovno obezbeđuju finansijska sredstva. Sredstva koja ostvaruju opštinski organi za geodetske poslove treba namenski da se koriste za pokrivanje troškova usluga, nabavku opreme i unapređenje delatnosti.

IX

Dosta je česta pojava da se u budžetima pojedinih opština ne obezbeđuju finansijska sredstva za obavljanje terenskih radova za izvršenje poslova iz redovne delatnosti službe.

Polazeći od toga da su poslovi održavanja premera i katastra zemljišta od opšteg interesa, potrebno je da opštinske skupštine u svojim budžetima odobre sredstva za obavljanje terenskih radova, kao i da se reši pitanje radne snage na ovim radovima.

X

Pošto je dosadašnja primena mehanografije i automatizacije u izradi i održavanju premera i katastra zemljišta dala pozitivne rezultate potrebno je da se u buduće ide na što širu primenu mehanografije i automatizacije u ovim poslovima. U tom cilju bilo bi poželjno da nadležni geodetski organi preduzmu veću inicijativu u ukazivanju opštinskim skupštinama na sve prednosti mehanografije i automatizacije u odnosu na dosadašnji način održavanja premera i katastra zemljišta.

Za službu održavanja premera i katastra zemljišta bilo bi veoma korisno da se razmotri mogućnost uvođenja mehanografije i automatizacije ne samo za izradu i održavanje katastarskog operata, već i za održavanje ostalih geodetsko tehničkih radova opštinskih geodetskih organa, radi bolje organizacije rada i postizanja većeg efekta u istom. Pri ovome bi trebalo da se obrada podataka premera i katastra zemljišta vrši u elektronsko računskim centrima.

XI

Iako je izrađena karta razmere 1 : 5000 i 1 : 10000 za 1/4 državne teritorije do sada na njenom održavanju nije se radilo. Održavanje pomenute karte je neophodno ako se želi da se može koristiti za namenu radi koje se izrađuje. Radi toga se preporučuje nadležnim organima da razrade program i način njenog održavanja.

XII

Dosadašnja praksa primene privremenog uputstva za održavanje premera gde je premer vršen fotogrametrijskom metodom pokazala je da je dosta teško sprovesti u praksi njegove odredbe o naknadnom postavljanju osnovne za održavanje koja nije bila stvorena prilikom snimanja. U daljem radu na

premeru fotogrametrijskom metodom radi stvaranja mogućnosti za korišćenje planova u svrhu za koju su namenjeni, neophodno je u toku prvobitnog snimanja obezbediti gušću mrežu tačaka s tim da sve te tačke budu obeležene kamenim ili betonskim beleagama.

XIII

Pošto predstoji razmatranje utvrđivanja novog katastarskog prihoda, Savetovanje smatra da je katastarski prihod za naše sadašnje uslove i mogućnosti i dalje najpovoljnija osnovica za oporezivanje ličnog dohotka od poljoprivredne delatnosti poljoprivrednih proizvođača.

XIV

Da bi se osigurao tačan upis u katastarski operat stvarnog korisnika zemljišta, održavanje premera i katastra zemljišta mora se temeljiti na ispravama koje o promenama na zemljištu donose sudovi i drugi nadležni organi, na ispravama koje same stranke dostavljaju opštinskom organu nadležnom za geodetske poslove uz sprovedeni ispitni postupak, kao i na ispravama koje nakon sprovedenog ispitnog postupka donosi sam opštinski organ nadležan za geodetske poslove.

XV

Izloženi osnovni zadaci i služena tehnika za njihovo izvršenje, uvođenje savremenih metoda i opreme nameće potrebu da se na nivou republika organizuje usmeren naučno-istraživački rad sa zadatkom da se iznalaze optimalna rešenja, koja će obezbeđivati blagovremenost, kvalitet i ekonomičnost poslova oko održavanja premera i katastra zemljišta.

XVI

Da bi se opštinske skupštine, koje treba da su najzainteresovanije za kvalitetno održavanje premera i katastra zemljišta upoznale sa osnovnim problemima ove delatnosti, smatra se neophodnim da se one upoznaju sa ovim zaključcima. U tu svrhu dostaviće se svakoj opštinskoj skupštini i opštinskim organima nadležnim za geodetske poslove po jedan primerak Zaključaka Savetovanja.

Savez GIG-a Jugoslavije